

სკოპინგის დასკვნა № 54

საქმიანობის დასახელება: ასფალტის წარმოება, ნავთობპროდუქტების საცავის მოწყობა-ექსპლუატაცია;

საქმიანობის განმახორციელებელი: შპს „არალი“;

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. ახალციხე;

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 29.07.2022;

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „BS Group“;

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით შპს „არალის“ (ს/კ 222725807) მიერ სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოში წარმოდგენილი იქნა - ქ. ახალციხეში, ასფალტის წარმოებისა და ნავთობპროდუქტების საცავის მოწყობა-ექსპლუატაციის სკოპინგის ანგარიში.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციიდან დგინდება, რომ შპს „არალმა“ საქმიანობა განახორციელა „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ გათვალისწინებული შესაბამისი პროცედურების გავლის გარეშე. კერძოდ მიმდინარე წელს მოწყობილი იქნა ასფალტის მწარმოებელი საწარმო, რასთან დაკავშირებითაც სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ 2022 წლის 7 ივლისს შედგენილი იქნა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის შესახებ №068480 ოქმი და განსახილველად გადაეგზავნა ახალციხის რაიონულ სასამართლოს. ამასთან, შპს "არალს" წარედგინა დეპარტამენტის 2022 წლის 7 ივლისის №001653 ადმინისტრაციული მიწერილობა და შეეზღუდა საქმიანობის განხორციელების უფლება გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით გათვალისწინებული შესაბამისი გადაწყვეტილების გარეშე.

ასფალტის წარმოება დაგეგმილია ქ. ახალციხეში (დავით აღმაშენებლის ქ. მე-4 კმ), კომპანიის საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (ს/კ- 62.09.52.276). ამასთან, საწარმოს ტერიტორიაზე დაგეგმილია ავტოგასამართი სადგურის მოწყობა, საწარმოს კუთვნილი ავტოტრანსპორტის საწვავით გამართვისთვის. საწარმო განთავსებულია ანთროპოგენური ზემოქმედებით სახეცვლილ გარემოში. უახლოესი საცხოვრებელი სახლი (ს/კ - 62.09.52.209) საწარმოს საკადასტრო საზღვრიდან დაშორებულია 364 მეტრით. უახლოესი ზედაპირული წყლის ობიექტი (მდინარე ფოცხოვი) დაშორებულია 410 მეტრით. საწარმოს სიახლოვეს ფუნქციონირებს ასევე სხვადასხვა სამეწარმეო ობიექტები. სკოპინგის ანგარიშის შესაბამისად, დაგეგმილი საქმიანობისთვის გათვალისწინებული ტერიტორიის მოსაზღვრე ნაკვეთზე ექსპლუატაციაშია ასევე შპს „არალის“ კუთვნილი ასფალტის ქარხანა (№30 (29.05.2014) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა), რომელიც დაგეგმილი საწარმოს ექსპლუატაციაში შესვლის შემთხვევაში შეწყვეტს ფუნქციონირებას.

სკოპინგის ანგარიშში მოცემულია ალტერნატიული ვარიანტების ანალიზი, მათ შორის განხილულია ტექნოლოგიური ალტერნატივა და ტერიტორიის შერჩევის ალტერნატიული ვარიანტები. ადგილმდებარეობის ალტერნატიული ვარიანტებიდან (I-62.06.59.172; II-62.09.53.766; III-62.09.53.448; IV-62.09.52.629), საჭირო კომუნიკაციების არსებობისა და გარემოსდაცვითი საკითხების გათვალისწინებით უპირატესობა მიენიჭა IV ალტერნატიულ ვარიანტს. უსაფრთხოების ნორმებისა და გარემოზე ზემოქმედების, მათ შორის - ნავთობპროდუქტების დაღვრის საწინააღმდეგო სისტემის, ეფექტური აირგამწმენდი სისტემის, CO₂-ის დაბალი ემისიისა და ხმაურის დონის დაბალი მაჩვენებლის, გათვალისწინებით უპირატესობა მიენიჭა BENNINGHOVEN-ის (ECO-3000) საწარმოს.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, ასფალტის წარმოებისათვის დამონტაჟებულია გერმანული კომპანია - BENNINGHOVEN-ის (ECO-3000) ასფალტშემრევი დანადგარი, რომელიც წარმოადგენს სხვადასხვა აგრეგატების ერთობლიობას. საწარმოს შემადგენელი ძირითადი კომპონენტებია: ინერტული მასალების მკვებავი ბუნკერები; საშრობი დოლი და წვის კამერა; მტვერდამჭერი სისტემა; შემრევი აგრეგატი; შემავსებლის სილოსი; მეხამრიდი; ბიტუმის რეზერვუარები. საწარმოში განთავსებულია სამი ბიტუმსაცავი (50 ტონა ორი ცალი და 80 ტონა ერთი ცალი). ავზებში ბიტუმის გაცხელება ხდება ცხელი ზეთით, რომელიც მუდმივად ცირკულირებს ბიტუმის ავზებში დამონტაჟებულ მილებში. საწარმო ასევე შედგება მზა პროდუქციის ორი ერთეული (თითოეული 60 ტონიანი) ბუნკერისგან და ორი ერთეული მინერალური ფხვნილი სილოსისგან (თითოეული 40 მ³). ასფალტშემრევი დანადგარის სიმძლავრე შეადგენს - 240 ტონა/სთ. საწარმოს სამუშაო რეჟიმი იქნება - 240 სამუშაო დღე, 8 საათიანი გრაფიკით და წლის განმავლობაში წარმოებული იქნება 460 800 ტონა ასფალტი. წარმოებაში გამოყენებული ნედლეული იქნება: ინერტული მასალები 405 500 ტ/წელი, მინერალური ფხვნილი - 32 300 ტ/წელი; ბიტუმი - 23 000 ტ/წელი. საწვავად გამოყენებული იქნება ბუნებრივი აირი.

საწარმოს ინერტული მასალებით მომარაგება დაგეგმილია ადგილობრივ ბაზარზე არსებული სხვადასხვა საწარმოებიდან. ინერტული მასალა დასაწყობდება ღია საწყობებში. საწარმოს ტექნოლოგიური ციკლი იწყება საშრობ დოლში. საჭირო დონეზე გამომშრალი ინერტული მასალა მიეწოდება შემნახველ ბუნკერს, სადაც იყოფა ფრაქციებად და სპეციალური დოზირებით ჩაიტვირთება შემრევი განყოფილებაში. შემრევი არსებულ მასას ემატება მინერალური ფხვნილი, გაცხელებული ბიტუმი და იწყება მასის ინტენსიური შერევა. ნარევი მასა წარმოადგენს მზა ასფალტს, რომელიც ჩაიტვირთება ასფალტშემრევის ქვეშ მოწყობილ პროდუქციის ბუნკერებში. გარემოს დაბინძურების პრევენციის დანადგარს გააჩნია ასფალტის დაფანტვის საწინააღმდეგო სისტემა. საწარმო აღჭურვილია მტვერდამჭერი სისტემით (სახელოიანი ფილტრით), რომლის ეფექტურობა 99 %-ს შეადგენს. ნამწვი აირები, მტვერთან ერთად მიემართება მტვერდამჭერ სისტემაში. სისტემის მიერ დაჭერილი მტვერი გროვდება სისტემის ქვეშ არსებულ ბუნკერში და მთლიანად ბრუნდება წარმოებაში. გაწმენდილი აირი გამოიფრქვევა მილის საშუალებით.

ტერიტორიაზე დაგეგმილია ავტოგასამართი სადგურის მოწყობა, საწარმოს კუთვნილი ავტოსატრანსპორტო საშუალებების დიზელის საწვავით გამართვისთვის. გადახურვის ქვეშ მოეწყობა ერთი ავტოგასამართი სვეტი, განქრევის მილით. ავტოგასამართი სადგურზე

მოეწყობა ასევე ერთკამერიანი სალექარი, შემთხვევით დაღვრილი საწვავის შეკრების მიზნით. განთავსდება ასევე სახანძრო ინფრასტრუქტურა. დიზელის საწვავისთვის დაგეგმილია მოეწყოს ერთი ლითონის მიწისზედა ჰორიზონტალური რეზერვუარი - 26 370 მ³ მოცულობით. ავტოგასამართი იმუშავებს 240 დღეს, 8 საათიანი გრაფიკით. დიზელის საწვავის მიღება მოხდება ავტოცისტერნებით, წლიურად 500 000 ლიტრი.

სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილია პროექტის განხორციელებით გარემოს სხვადასხვა კომპონენტებზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შესახებ ინფორმაცია. ასევე ზოგადი ინფორმაცია იმ ღონისძიებების შესახებ, რომელიც გათვალისწინებულია უარყოფითი ზემოქმედების თავიდან აცილებისთვის, შემცირებისთვის ან/და შერბილებისათვის. პროექტის ფარგლებში გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედება ძირითადად დაკავშირებული იქნება ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებასთან და ხმაურის გავრცელებასთან.

საწარმოდან ატმოსფეროში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროებია საშრობი დოლი, ბიტუმსაგავები, საშრობი დოლის მკვებავი ბუნკერი, მინერალური ფხვნილის სილოსები, ლენტური ტრანსპორტიორი, ინერტული მასალების საწყობი, ავტოგასამართი სადგური, მექანიკური საამქრო. სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილია ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობის ანგარიში, არსებული ფონის გათვალისწინებით. მიღებული შედეგების მიხედვით ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების კონცენტრაცია, როგორც უახლოეს მოსახლის, ასევე 500 მეტრიანი რადიუსის საზღვარზე ზღვრულ კონცენტრაციებს არ გადააჭარბებს.

სკოპინგის ანგარიშის შესაბამისად მნიშვნელოვანი ხმაურის წარმომქმნელი წყაროებია ასფალტმემრევი დანადგარი და საშრობი დოლი. ხმაურის დონე შეადგენს 90-95 დბ-ს. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით საწარმოსა და უახლოეს მოსახლეს შორის არსებული ბარიერების გათვალისწინებით ხმაურის დონე კანონმდებლობით დადგენილ ზღვრულ სიდიდეს არ გადააჭარბებს, თუმცა არ არის შეფასებული და გზშ-ის ეტაპზე დაზუსტებას საჭიროებს ხმაურის გავრცელებით მოსალოდნელი კუმულაციური ეფექტის შესახებ ინფორმაცია.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სააგენტომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშისა და საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაციის გავრცელება, მათ შორის ინფორმაცია განთავსდა სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ასევე სსიპ „გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის“ ვებგვერდზე და გადაიგზავნა ცენტრის გამომწერებთან ელ. ფოსტის მეშვეობით. განცხადებები განთავსებული იქნა აგრეთვე დაგეგმილი საქმიანობის სიახლოვეს (ქ. ახალციხე) ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილებზე. სკოპინგის ანგარიშთან დაკავშირებით საჯარო განხილვა გაიმართა 2022 წლის 24 აგვისტოს, რომელსაც ესწრებოდნენ - სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს, შპს „არალის“, შპს „BS Group“-ის და ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის წარმომადგენლები. საჯარო განხილვაზე შენიშვნები/მოსაზრებები პროექტთან დაკავშირებით არ გამოთქმულა.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, პროექტთან დაკავშირებით, წერილობითი შენიშვნები/მოსაზრებები სააგენტოში არ ყოფილა წარმოდგენილი.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად სააგენტოს მიერ იდენტიფიცირებული იქნა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროები, სახეები და ობიექტები. ამასთან, განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი, ასევე გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედების საკითხები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი:

1. გზშ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. გზშ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მე-4 ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
- 2.1. გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ;
3. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1. **გზშ-ის ანგარიში წარმოდგენილი უნდა იქნეს ადგილზე არსებული ფაქტობრივი მდგომარეობის გათვალისწინებით, სადაც შეფასებული და გაანალიზებული იქნება ტერიტორიაზე ამჟამად არსებული მდგომარეობა და ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი ზემოქმედების სახეები, შემარბილებელ ღონისძიებებთან ერთად;**
4. **გზშ-ის ანგარიშში, ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
 - საქმიანობის საჭიროების დასაბუთება;
 - დაგეგმილი საქმიანობის აღწერა;
 - საქმიანობის განხორციელების ადგილის აღწერა, მათ შორის: საკადასტრო კოდ(ებ)ი, საპროექტო ტერიტორიის Shp ფაილები და GPS კოორდინატები;
 - საწარმო ობიექტის გენერალური გეგმა, შესაბამისი აღნიშვნებით და ექსპლიკაციით, სადაც დატანილი იქნება საწარმოს დანადგარები, დამხმარე ტექნოლოგიური მოწყობილობები და ტექნოლოგიური უბნები, გაფრქვევისა და ხმაურის წყაროების მითითებით;
 - საქმიანობის განხორციელების ადგილიდან დაზუსტებული მანძილი უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე და სხვა უახლოეს (ზემოქმედებას დაქვემდებარებულ) ობიექტამდე;
 - ინფორმაცია 500 მეტრის რადიუსის საზღვრებში არსებული, მათ შორის საქმიანობის ანალოგიური, ობიექტების შესახებ (მანძილებისა და საქმიანობის მითითებით);

- საწარმოო ტერიტორიის გარემოს არსებული მდგომარეობის ანალიზი;
- ინფორმაციას გარემოს დაცვის მიზნით შემოთავაზებული გონივრული ალტერნატივების შესახებ, შესაბამისი დასაბუთებით. მათ შორის, დეტალურად იქნეს განხილული უმოქმედობის ალტერნატივა და ტექნოლოგიური ალტერნატივები, გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული ალტერნატივების დასაბუთების მითითებით. გზშ-ის ანგარიშის შესაბამის ქვეთავში, დეტალურად უნდა იქნეს დასაბუთებული საწარმოს განთავსების ალტერნატივებიდან შერჩეული ადგილმდებარეობის გარემოსდაცვითი, სოციალურ-ეკონომიკური და ტექნიკური უპირატესობები;
- **თუ საქმიანობის განხორციელება შერჩეულ ტერიტორიაზე არ იქნება სათანადოდ დასაბუთებული გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით განხილული უნდა იყოს ალტერნატიულ ტერიტორიაზე საწარმოს გადატანის საკითხი;**
- ინფორმაცია საწარმოში არსებული/საპროექტო ტექნოლოგიური დანადგარებისა და ტექნოლოგიური უბნების შესახებ;
- ინფორმაცია საქმიანობის ფიზიკური მახასიათებლების შესახებ, მათ შორის ინფორმაცია ასფალტმემრევის საპროექტო წარმადობისა და სამუშაო რეჟიმის შესახებ;
- ასფალტის საწარმოს ტექნოლოგიური პროცესების/ციკლის დეტალური აღწერა, შესაბამისი თანმიმდევრობით. ასფალტის საწარმოს ტექნოლოგიური სქემა და ტექნოლოგიური ციკლი, სქემატური ნახაზების მითითებით და შესაბამისი ექსპლიკაციით;
- საპროექტო წარმადობისა და სამუშაო რეჟიმის დაზუსტების საფუძველზე მოცემული უნდა იქნეს ინფორმაცია წარმოებული პროდუქციის რაოდენობის შესახებ (წლის, თვის, დღისა და საათის განმავლობაში);
- ინფორმაცია საპროექტო დანადგარიდან ასფალტის დაფანტვის საწინააღმდეგო სისტემის შესახებ;
- ინფორმაცია წარმოებული პროდუქციის დროებითი დასაწყობების შესახებ;
- დაზუსტებული ინფორმაცია საწარმოს ნედლეულით (ინერტული მასალებით, ბიტუმით და მინერალური ფხვნილით) მომარაგების შესახებ, ნედლეულის მომარაგების სიხშირის, წარმოშობისა და რაოდენობის (წლის განმავლობაში საჭირო) მითითებით;
- ინფორმაცია ნედლეულის საწყობის შესახებ, მათ შორის ინფორმაცია სასაწყობე ადგილისა და დასაწყობების პირობების შესახებ;
- ამასთან, დეტალური ინფორმაცია ბიტუმსაცავების შესახებ (ტიპი, მოცულობა და სხვ), განთავსება-შენახვის პირობების მითითებით;
- ბიტუმის დაღვრის ავარიული სისტემის შესახებ ინფორმაცია;
- ბიტუმის გაცხელების მეთოდის შესახებ ინფორმაცია. მათ შორის, ინფორმაცია: ბიტუმის გაცხელებისთვის გამოყენებული მინერალური ზეთისა და ზეთის გამაცხელებელი მოწყობილობის შესახებ ასევე ნამუშევარი ზეთების შემდგომი მართვის შესახებ;
- ნედლეულის/პროდუქციის ტრანსპორტირების შესახებ დეტალური ინფორმაცია. მათ შორის ინფორმაცია:

- ტრანსპორტირების მარშრუტების შესახებ (რუკაზე ჩვენებით, სქემატური ნახაზებით). ამასთან, ტრანსპორტირების გეგმა-გრაფიკი, ნედლეულის/პროდუქციის შემოტანის/გატანის პროცედურებისა და სიხშირის მითითებით;
- ინფორმაცია დასახლებულ პუნქტ(ებ)ში გადაადგილების შესაბამისი პირობების შესახებ. მაგ: დაბალი სიჩქარე, სამომრავო გზის მორწყვა, ძარის გადახურვა, ღამის საათებში (ნედლეულისა და პროდუქციის შემოზიდვა/გაზიდვის) გადაადგილების აკრძალვა;
- ინფორმაცია ნედლეულის პროდუქციის გადაზიდვისთვის გამოყენებული სატრანსპორტო საშუალებების შესახებ;
- ნედლეულის/პროდუქციის ტრანსპორტირების შესახებ მუნიციპალიტეტთან შეთანხმების/კომუნიკაციის ამსახველი ინფორმაცია;
- ინფორმაცია საწარმომდე მისასვლელი გზ(ებ)ის შესახებ;
- ინფორმაცია საპროექტო აირგამწმენდი/მტვერდამჭერი სისტემის შესახებ, მათ შორის დეტალური ინფორმაცია სახელოიანი ფილტრების პარამეტრებისა და ეფექტურობის შესახებ (საკასპორტო მონაცემების მითითებით);
- ინფორმაცია აირმტვერდამჭერი მოწყობილობების პარამეტრების დაცვის, მათ შორის სახელოიანი ფილტრების დროული გამოცვლის შესახებ;
- ინფორმაცია მტვერდამჭერში დაგროვილი მტვრის მართვის, მათ შორის კვლავწარმოებაში გამოყენების შესახებ;
- ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიაზე გაბატონებული ქარების მიმართულების შესახებ (რაც მნიშვნელოვანია უახლოესი დასახლების მიმართულებით, ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებით, მოსალოდნელი ზემოქმედების დასადგენად);
- ინფორმაცია მშრალ ამინდებში საპროექტო ტერიტორიისა და მისასვლელი გზების მორწყვის შესახებ (მორწყვის გეგმა-გრაფიკის მითითებით);
- ინფორმაცია საწარმოს ტერიტორიაზე გაბატონებული ქარების მიმართულების შესახებ (რაც მნიშვნელოვანია უახლოესი დასახლების მიმართულებით ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების განსაზღვრისთვის);
- ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიის ფარგლებში გამწვანების ზოლის არსებობის ან/და მოწყობის (დასახლებული პუნქტის მიმართულებით) შესაძლებლობის შესახებ;
- დეტალური ინფორმაცია ნავთობპროდუქტის საცავის შესახებ, მათ შორის:
 - განსათავსებელი რეზერვუარის შესახებ ინფორმაცია (ტიპი, მოცულობა და სხვ);
 - ტერიტორიის შესაბამისი მოპირკეთების შესახებ ინფორმაცია (ჰიდროსაიზოლაციო ფენის აღწერა);
 - რეზერვუარიდან შესაძლო დაღვრილი ნავთობპროდუქტის მოცულობის შეკავების უზრუნველყოფის (შემოზინვის) შესახებ ინფორმაცია;
 - ავარიულად დაღვრილი პროდუქციის შემდგომი მართვის ღონისძიებების აღწერა. ასევე ტექნოლოგიური მილგაყვანილობის ან/და

სხვა ტექნოლოგიური მოწყობილობების დაზიანებისას შემთხვევით დაღვრილი ნავთობპროდუქტების მართვის საკითხები;

- ნავთობპროდუქტის დაცლა-გადატვირთვის ოპერაციებისათვის საჭირო ინფრასტრუქტურის აღწერა;
- ნავთობპროდუქტის მიღება-შენახვა-გაცემის პროცედურების/ოპერაციების თანმიმდევრული დახასიათება;
- საპროექტო წარმადობის-ტვირთბრუნვის შესახებ ინფორმაცია. ამასთან, ნავთობპროდუქტების მიღება-გაცემის გეგმა-გრაფიკი;
- ინფორმაცია ნავთობშლამების შესახებ, მოსალოდნელი რაოდენობის და შემდგომი მართვის კონკრეტული ღონისძიებების მითითებით;
- ინფორმაცია ავტოგასამართი სადგურის ტერიტორიაზე (შემთხვევით დაღვრილი საწვავის შეკრების) მოსაწყობი ერთკამერიანი სალექარის შესახებ.
- საწარმოს ფუნქციონირების დროს შესაძლო ავარიული სიტუაციების აღწერა. მათ შორის საწარმოს სახანძრო უსაფრთხოების საკითხების შესახებ ინფორმაცია, ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებების მითითებით;
- მოცემული უნდა იყოს ინფორმაცია კომპანიის საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენების (კოდი, დასახელება, მახასიათებელი, რაოდენობა, ნარჩენების დამუშავებისთვის გამოყენებული მეთოდები და ა.შ) და მათი შემდგომი მართვის შესახებ საქართველოს კანონის ნარჩენების მართვის კოდექსისა და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტებით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად;
- ინფორმაცია ობიექტების სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგების შესახებ;
- ინფორმაცია წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური წყლების მართვის შესახებ;
- დეტალური ინფორმაცია საწარმოს ტექნოლოგიურ უბნებზე, მათ შორის ნავთობსაცავის ტერიტორიაზე, წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლების მართვის შესახებ. ამასთან, ინფორმაცია სანიაღვრე წყლების შესაძლო დაბინძურების და პრევენციული ღონისძიებების შესახებ;
- ინფორმაცია ტექნოლოგიურ ციკლში გამოყენებული ენერჯის, საწვავის შესახებ;
- ინფორმაცია დასაქმებული ადამიანების რაოდენობის შესახებ, ასევე პერსონალის პროფესიული და ტექნიკური სწავლების შესახებ ინფორმაცია;
- ინფორმაცია გზშ-ის ფარგლებში ჩატარებული საბაზისო/სადიებო კვლევებისა და გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის გამოყენებული მეთოდების შესახებ.

5. პროექტის განხორციელების შედეგად გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება, მათ შორის:

- პროექტის ფარგლებში მოსალოდნელი ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე, სადაც მოცემული უნდა იყოს:

- ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ორგანიზებული/არაორგანიზებული გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროები (გენ-გეგმაზე მითითებით), გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაფრქვევის რაოდენობრივ-ხარისხობრივი მაჩვენებლები და გაზნევის ანგარიში;
- ატმოსფერულ ჰაერზე მოსალოდნელი ზემოქმედების პრევენციული და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის მონიტორინგის გეგმა, მონიტორინგს დაქვემდებარებული კომპონენტების და წყაროების მითითებით;
- გზშ-ის ანგარიშს თან უნდა ახლდეს ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი;
- პროექტის ფარგლებში ხმაურისა და ვიბრაციის გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება (ხმაურის ყველა წყაროს გენ-გეგმაზე დატანით), ხმაურის გავრცელების დონეების გაანგარიშება და მოდელირება, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებებისა და მონიტორინგის საკითხების მითითებით. ამასთან, მოცემული უნდა იყოს ინფორმაცია ხმაურის გამომწვევი ძირითადი წყაროების და მათი მუშაობის დროის/ხანგრძლივობის შესახებ;
- გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება ნედლეულის/პროდუქციის ტრანსპორტირებისას, მათ შორის ნავთობპროდუქტების სატრანსპორტო გადაზიდვისას, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით. ამასთან, ნედლეულის/პროდუქციის ტრანსპორტირებით სატრანსპორტო ნაკადებზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- შესაძლო ზემოქმედების შეფასება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე და გრუნტის ხარისხზე, ამასთან განისაზღვროს ნიადაგის/გრუნტის ზედაპირული ფენის დაბინძურების მაღალი რისკის უბნები და წარმოდგენილი იქნეს შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- შესაძლო ზემოქმედების შეფასება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე. ამასთან, ინფორმაცია დამაბინძურებელი ნივთიერებების ავარიული დაღვრის შემთხვევაში მათი ღრმა ფენებში გავრცელების და შესაბამისი პრევენციული/შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- შესაძლო ზემოქმედების შეფასება ზედაპირული წყლის ობიექტზე, ზედაპირული წყლების ობიექტის დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ინფორმაცია ბიოლოგიურ გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შესახებ, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით;
- ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება/პრევენციული ღონისძიებების მითითებით (მათ შორის ნარჩენების მართვის გეგმა);
- კუმულაციური ზემოქმედების შესახებ დეტალური ინფორმაცია, 500 მ-იან რადიუსში და მის მიმდებარედ არსებული ობიექტების გათვალისწინებით.

კუმულაციური ზემოქმედების შეფასება წარმოდგენილი უნდა იქნეს გარემოს თითოეული კომპონენტისთვის, ასევე პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი სატრანსპორტო ოპერაციებისათვის. კუმულაციურ ზემოქმედებასთან მიმართებაში განისაზღვროს შესაბამისი დეტალური შემარბილებელი ღონისძიებები;

- დეტალურად იქნეს ასახული პროექტის განხორციელებით გამოწვეული ზემოქმედების შეფასება სოციალურ გარემოზე, ასევე განსაზღვრული იყოს ადამიანის ჯანმრთელობასთან, უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით. ამასთან, წარმოდგენილი უნდა იქნეს პროექტის შესახებ საზოგადოების ინფორმირებისა და წარმოდგენილი მოსაზრებების/შენიშვნების შეფასება;
- პროექტის განხორციელებით გამოწვეული ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ასევე განისაზღვროს ადამიანის ჯანმრთელობასთან/უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით. ამასთან, მოცემული უნდა იყოს სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მათ მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
- ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე შესაძლო ზემოქმედების შეფასება;
- პროექტის ფარგლებში მოსალოდნელ გარემოზე შეუქცევი ზემოქმედების შეფასება და მისი აუცილებლობის დასაბუთება;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების სამოქმედო გეგმა;
- საქმიანობის ფარგლებში განსახორციელებელი **შემარბილებელი ღონისძიებების შემაჯამებელი გეგმა-გრაფიკი**;
- საქმიანობის ფარგლებში განსახორციელებელი **გარემოსდაცვითი მონიტორინგის შემაჯამებელი გეგმა-გრაფიკი** (საკონტროლო წერტილების, მონიტორინგის სიხშირის, მეთოდის და ა.შ მითითებით);
- გზშ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები.

6. საკითხები/შენიშვნები, რომლებიც გათვალისწინებული უნდა იქნეს გზშ-ის ანგარიშში:

- დაზუსტებას საჭიროებს ინერტული მასალების დასაწყობების შესახებ ინფორმაცია, მათ შორის: ინერტული მასალის ღია საწყობებში მტვრის წარმოქმნის თავიდან აცილების მიზნით (უნაღებო დღეებში) წყლით დანამვის შესაძლებლობის შესახებ ინფორმაცია; განხილული იქნეს ინერტული მასალებისთვის დახურული ტიპის საწყობის მოწყობის შესაძლებლობა (არაორგანიზებული გაფრქვევის პრევენციის მიზნით);
- არახელსაყრელ მეტეოროლოგიურ პირობებში საწარმოს ფუნქციონირების შეზღუდვის ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია;
- დაზუსტებას საჭიროებს გაფრქვევის მილის პარამეტრების შესახებ ინფორმაცია;

- დაზუსტებას საჭიროებს მექანიკური საამქროს შესახებ ინფორმაცია, მათ შორის ინფორმაცია აღნიშნული საამქროს ტერიტორიაზე განთავსების საჭიროების და მისი ფუნქციური დატვირთვის შესახებ;
- სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორიის მოსაზღვრე ნაკვეთზე ექსპლუატაციაშია ასევე შპს „არალის“ კუთვნილი ასფალტის ქარხანა (№30 (29.05.2014) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა), რომელიც დაგეგმილი საწარმოს ექსპლუატაციაში შესვლის შემთხვევაში შეწყვეტს ფუნქციონირებას. მნიშვნელოვანია გზმ-ის ეტაპზე დაზუსტდეს აღნიშნული საკითხი და სათანადო ინფორმაცია აისახოს გზმ-ის ანგარიშში;
- გზმ-ის ეტაპზე წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების დეტალური ანალიზი და შემარბილებელი ღონისძიებები სრულ თანხვედრაში უნდა იყოს პროექტის მახასიათებლებთან და დაგეგმილ საქმიანობასთან;
- გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით ადმინისტრაციული წარმოების დაწყებისთვის - გზმ-ის ანგარიშში გათვალისწინებული უნდა იქნეს სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული მოთხოვნები;
 - გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული საკითხების გათვალისწინების შესახებ, ერთიანი ცხრილის სახით (გვერდებისა და (ქვე)თავების მითითებით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით შპს „არალის“ მიერ წარმოდგენილ პროექტზე, რომელიც ეხება ქ. ახალციხეში, ასფალტის წარმოებისა და ნავთობპროდუქტების საცავის მოწყობა-ექსპლუატაციას, სავალდებულოა გზმ-ის ანგარიშში მომზადდეს წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით. გზმ-ის ანგარიშში შედგენილი უნდა იყოს მოქმედი კანონმდებლობის, განსაკუთრებით სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული მითითებების სრული დაცვით.